Halászati Lapok

A Haltermelők Országos Szövetsége
és Terméktanácsa információs és marketing hírlevele

A Magyar Mezőgazdaság melléklete

V. évfolyam

2004/ Március

Közös gondolkodásra szól a meghívás

Ízelítőt kaptak a magyar halászság képviselői az uniós gondolkodásból azon a konferencián, amelyet az Európai Unió támogatásával a Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa Budapesten rendezett február 20–21-én a Hotel Flamencoban. (A konferencia megrendezését a Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács is támogatta.) A PROFET-program keretében első ízben adott otthon egy kelet-európai ország egy olyan konferenciának, amelyen az „Édesvízi halászat és haltenyésztés" problémáiról cseréltek gondolatot az európai és a magyar szakemberek. A konferencián felszólalt dr. Constantin Vamvakas, az Európai Bizottság Halászati Főigazgatóság igazgatója, aki készséggel adott interjút lapunknak.

• Vamvakas úr, mindenekelőtt arra kérném, mutatkozzon be a magyar halászoknak, olvasóinknak.

– Örömmel teszem, mert ahogy hallom, az Önök lapja nagy múltra tekint vissza. Márpedig a hagyományokat ma is őrizni kell. Ami engem illet, tengeri biológus vagyok, a Marseille-i egyetem szereztem meg a Phd tudományos fokozatot. Egyébként Görögországban, Athénban születtem, tehát görög vagyok. Dolgoztam az athéni egyetemen biológusként, majd a görög kormányban a gazdasági minisztériumban. Főigazgatónak neveztek ki az Óceanográfiai és Halászati Kutató Intézetben, amely Görögországban az egyik legnagyobb ilyen intézménynek számít. Meggyőződéses európai vagyok, s minden erőmmel azon dolgozom, hogy hozzájáruljak az európai gondolatok, elképzelések megvalósításához. Az Európai Unió Halászati Igazgatóságához 1983-ban léptem be, s azóta is itt dolgozom. Ez idő alatt több pozíciót töltöttem be. Ami érdekesség, hogy hat nappal, a közös halászati politika meghirdetése után csatlakoztam az európai halászathoz. Néhány nappal ezelőtt pedig vendégprofesszornak neveztek ki a Gent-i Egyetemen Belgiumban, ahol akvakultúrát tanítok a nemzetközi mesterképző kurzuson, amely az egyik leghíresebb és legjobb mesterkurzus hírében áll.

> *„Három éve kezdtünk el egy reform folyamatot a Közös Halászati Politikában. Ez a reform három területre koncentrál: a piacra, a kutatásra és a környezetvédelemre, vagyis az erőforrás megóvására."*

• Mi a PROFET-program lényege?

– Párbeszéd az emberekkel, azt hiszem ez a legfontosabb a PROFET-programban. Az EU finanszírozza azzal a céllal, hogy megfelelő kapcsolatokat építsünk ki az akvakultúrában érintett felekkel. Szeretném, ha megértenék és elfogadnák, hogy mi Brüsszelben nem bürokraták vagyunk, akik csak döntéseket hoznak az égi jelzések alapján, hanem megpróbálunk a valóságos információk alapján dönteni. Ezért is hangsúlyozom a kapcsolatépítést mind a halászatban érintettekkel, mind a kormányokkal, mind pedig a tudósokkal. Mi magunk is keressük a megújulás lehetőségét, hiszen 2001 óta dolgozunk az új halászati stratégián. Ehhez pedig igen sok új információra van szükségünk. A PROFET-program keretében alkalom nyílik a gondolatok és az ötletek cseréjére, a problémák megfogalmazására. Igen összetett problémákkal küzd az európai akvakultúra, ezért is rendeztünk öt különböző témakörben öt különböző helyszínen a Budapestihez hasonló találkozókat. Mi meg akarjuk ismerni az adott régió problémáit, így például itt, az Önök gyönyörű fővárosában az édesvízi haltermelés és akvakultúra kérdéseit boncolgatjuk, mégpedig úgy, hogy a környező országok is bekapcsolódhassanak a párbeszédbe.

• Ön sokat beszélt az Európai Unió új halászati stratégiájáról. Milyen változásokat hoz ez az európai halászok életében, és mikor kezdődhet az új stratégia megvalósítása?

– Három éve kezdtünk el egy reform folyamatot a Közös Halászati Politikában. Ez a reform három területre koncentrál: a piacra, a kutatásra és a környezetvédelemre, vagyis az erőforrás megóvására. A stratégia kidolgozását az élet kényszerítette ki, hiszen az akvakultúrával az elmúlt két évtizedben kissé másodlagosan foglalkoztunk. Ám miután a tengeri erőforrások, halállományok egyre zsugorodnak, az akvakultúra, az édesvízi haltermelés egyre nagyobb szerepet kap a gazdaságban. Az új stratégiában tehát erre a növekvő szerepre koncentrálunk. Az Európai Bizottság javaslata alapján már elfogadta az új stratégiát a Miniszteri Tanács és az Európai Parlament. A stratégia három pilléren nyugszik: a tár-

(Folytatás a 2. oldalon)

Tartalom:

Szövetségi álláspont	3
Elnökségi ülés	3
A Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa munkaterve és az elnökség ülésterve a 2004-ben	4
A csatlakozás következményei	6
Új tagozat alakult	7
Halbolt feldolgozóval	7
Európai tanácskozás Budapesten	8

SZERKESZTI:
Szerkesztő Bizottság

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Hajtun György

Közös gondolkodásra szól a meghívás

(Folytatás az 1. oldalról)

sadalmi-szociális pilléren, amely azért fontos, mert nagyon sok helyen Európában csak azért élnek bizonyos helyeken emberek, mert ott létezik akvakultúra. Azt reméljük, hogy 2008-ig – a stratégia megvalósításának köszönhetően – 8–10 ezer új munkahelyet hozhatunk létre az öreg kontinensen. A második pillér a biztonságos élelmiszer kérdése, amely alatt azt értjük, hogy magas minőségű élelmiszert adjunk a fogyasztóknak, mégpedig elfogadható áron. Mi tehát jó minőségű és megbízható termékekkel szeretnénk a piacot ellátni, mégpedig mindenki számára kedvező és elfogadható áron. S a harmadik pillér a környezetvédelem, ami a fenntartható gazdálkodás kérdésével szorosan összefügg. Az európai akvakultúrának is úgy kell léteznie, fejlődnie, hogy ne okozzon kárt a környezetében. Éppen ezért csökkenteni kell a haltenyésztés során keletkező szennyezés mértékét, ha lehet, nullára kellene csökkenteni ezt a veszélyforrást. Mi a következő lépés? Egy éve kezdtünk el dolgozni a törvénymódosításon, amely lényegében a HOPE módosítását jelenti. Ez pedig a pénzügyi alap új elosztási elvének kidolgozását vonta maga után, amelyet várhatóan idén májusig elfogad a Miniszterek Tanácsa. Ahogy ez a döntés megszületik, az új politika azonnal életbe lép, s ez minden bizonnyal a magyar halászoknak is kedvező változást hoz. A Halászati Igazgatóság a stratégia pénzügyi alapjáért felelős, persze vannak más pénzügyi források is, amelyeket a halászok igénybe vehetnek.

Dr. Constantin Vamvakas

• Éppen kérdezni szeretném: milyen pénzügyi források állnak majd a csatlakozás után a magyar halászok rendelkezésére?

– Tudom, hogy a legfontosabb kérdés a pénz, beszéljünk hát róla. Ha jól emlékszem 2004–2006 között 4,4 millió euró pályázati forrás áll rendelkezésre a magyar haltermelők részére. Ehhez természetesen az államnak is és a halásznak is hozzá kell tennie a maga forrását, mert az európai támogatáspolitika úgy működik, hogy az európai pénzekhez mellé kell tenni az állami és a magánpénzeket is. Mindenkinek kockázatot kell vállalnia a befektetéséért. Mi egyébként azt javasoltuk, hogy a magyar kormány 10 százalékos hozzájárulást adjon a HOPE forrásokhoz, kérdés persze, hogy biztosítják-e ezt az összeget. Egyébként a HOPE-n belül új forrás is megnyílik a halászoknak, hiszen egyfajta kutatási összegek is igényelhetők. Gondolok itt arra, hogy három éves kutatás-fejlesztési programra 150 ezer eurós támogatás igényelhető, amennyiben a kutatóintézetek és a haltermelők közös projektet dolgoznak ki.

• Ön szerint, jogos-e néhány EU-tagország félelme attól, hogy a keleti bővítéssel összeomlik a pontypiac?

– Nem hiszem, hogy megalapozott lenne ez a félelem. Azt gondolom, hogy ma is van piaci kapcsolat az EU-tagországok és a keleti országok között, s ez a kapcsolat a piaci szabályok szerint alakul, formálódik. Éppen ezért a piaci problémákkal kell szembenéznünk, amelyek mindkét félre kihatással vannak. Egy dolog tény: nem tudjuk növelni a tengeri haltermelést, így erre nem is adunk fejlesztési támogatást. Aki ismeri a piacot, tudja, hogy milyen halfaj tenyésztésére van szükség, s hogy éppen csökkenteni, vagy növelni kell-e a termelést. Ezt persze mindenkinek a saját üzleti kockázatára kell, hogy megtegye, hiszen az akvakultúra is olyan, mint a mezőgazdaság. A piaci igényeket kell figyelembe venni, de hogy ki mit termeljen, azt nem mi mondjuk meg. Ha tehát a kibővült EU-piacon zavar keletkezik, akkor a termelőknek a piaci szabályokat kell betartaniuk, követniük. Ne feledkezzünk el arról sem, hogy a HOPE-n belül pénzt lehet kapni a marketing tevékenységre, reklámkampányokra, nemzetközi kiállításokon való részvételre.

• Végezetül: Ön szerint miért jó, előnyös a főként pontyot termelő magyar halászoknak a csatlakozás? És milyen hátrányokkal kell majd megküzdeniük?

– Nem hiszem, hogy hátrányokról kellene beszélnünk. Viszont néhány előnyös dolgot megemlítenénk. Mindenekelőtt azt a nagy, 450 milliós piacot, amely a magyar halászok előtt is megnyílik. Nem lesznek határok, nem lesz probléma eljutni egyik országból a másikba, és nincsenek korlátok a cselekvésben. Az európai törvényhozás persze nagyon szigorú, de mi azt akarjuk, hogy jó minőségű termékek, jó áron jelenjenek meg a piacon. További fontos szempont tehát a biztonságos élelmiszer előállítás, a fogyasztóvédelem, ami érinti a magyar haltermelőket is. Ebben a fejlesztésben azonban nem hagyjuk magukra a halászokat, segítjük őket a fejlesztésben. S még egy nagy előnyt említenénk: a magyar halászok is részt vesznek majd a sorsukat érintő döntéshozatalban. Van egy tanácsadói bizottság, ahol minden csoport képviselteti magát. A magyar halászok hangja tehát elhallatszik Brüsszelig, s mi is szeretnénk megismerkedni az Önök, illetve az új tagországok akvakultúrát érintő problémáival. Közös gondolkodásra, munkára hívjuk Önöket. S hadd áruljak el végül egy személyes hírt: én leszek felelős az akvakultúra dolgaiért, a HOPE elosztásáért a kelet-európai régióban, s én tartom a magyar kormánnyal is a kapcsolatot.

Hajtun György

Az étkezési ponty és busa termelői árai (Ft/kg)
2004. év 9. hét (február 23–29.)
az ország egyes régióiban

Régió megnevezés	Ponty	Busa
Dél-Alföld	540–600	160–220
Észak-Alföld	500–510	190–200
Dél-Dunántúl	500–550	160
Közép-Magyarország	520–580	170

Az étkezési ponty és busa fogyasztói árai (Ft/kg)
2004. év 9. hét (február 23–29.)
az ország különböző piacain

	Ponty	Busa
Budapest Nagycsarnok	790	400
Rákóczi tér	850	700 tisztítva
Lehel tér	850	460
Békásmegyer	790	390
Debrecen	800	400
Győr	720	360
Miskolc	780	380
Pécs	770	290
Szeged	750	300
Szekszárd	690	-
Szolnok	720	350

(Forrás: Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa, Sz. N.)

A Haltermosz elnöksége – megtárgyalva a piaci információkat – megállapította, hogy a tárgy évi április hó 30. napjáig terjedő időre a következő tóparti ajánlati árak érvényesülése várható:

Étkezési ponty:	550 Ft/kg+ÁFA
Étkezési busa:	180 Ft/kg+ÁFA
I. nyaras ponty:	715 Ft/kg+ÁFA
II. nyaras ponty:	660 Ft/kg+ÁFA.

Szövetségi álláspont

Az FVM 2003. december 1-jével közlemény útján felfüggesztette a pályázat alapján igényelhető támogatások esetében a pályázatok befogadását, valamint a nem pályázat alapján igényelhető támogatások esetében a támogatás folyósítását. Utóbb (december 16-án) néhány pályázat alapján igényelhető támogatás vonatkozásában a befogadás felfüggesztését a minisztérium visszavonta. Az eredeti közlemény – később sem módosított – szövege értelmében: a pályázat alapján igényelhető, felfüggesztett támogatások esetében, a 2004. évi költségvetési törvény hatályba lépését követően – a vonatkozó jogszabályi előírások szerint –, legkésőbb 2004. január 30-áig nyújthatták be pályázataikat az érintettek.

Időközben megjelent a 127/2003. (XII. 17.) FVM számú rendelet, amelynek 1. § (1) bekezdése értelmében a 2. számú mellékletben felsorolt FVM rendeletek 2003. december 31-én hatályukat vesztették azzal, hogy a folyamatban lévő ügyekre azok előírásait kell alkalmazni. A hatályon kívül helyezett jogszabályok között találhatjuk az agrárgazdasági és vidékfejlesztési célok 2003. évi költségvetési támogatásáról szóló 3/2003. (I. 24.) FVM rendeletet, amely alapján az érintettek igényelhették a pályázatos és egyéb támogatásokat.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal szervei a jogszabályt úgy értelmezték, hogy a 2003. december 31-éig benyújtott pályázatokat befogadták, az ezt követően beérkezett pályázatokat viszont vagy át sem vették, vagy pedig elutasították azon az alapon, hogy hatályát vesztette a támogatási rendelet.

Megítélésünk szerint az MVH eljárása jogszabálysértő. Ha ugyanis az FVM a 2003. december 31-éig be nem nyújtott pályázatok elutasítását szerette volna elérni, akkor erről a 290/2002. (XII. 27.) Korm. rendelet 5. § előírásai szerint ilyen tartalmú közleményt kellett volna közzétennie. Ilyet nem tett közzé, sőt hatályban maradt a pályázatok befogadásának felfüggesztéséről szóló közleménynek a pályázatok későbbi befogadását továbbra is megengedő része. Ez egyébként összhangban van a 127/2003. (XII. 17.) FVM rendelettel is, hiszen ez utóbbinak az 1. § (2) bekezdése szerint az 1. és 2. számú mellékletek szerinti rendeletek hatályon kívül helyezését megelőzően keletkezett támogatási jogosultságok tekintetében a támogatások 2004. január 1-jétől a 3. számú mellékletben meghatározott számláról kerülnek kifizetésre. Ebből a rendelkezésből pedig egyértelműen kiviláglik, hogy a jogalkotó (a miniszter) folyamatban lévő ügynek azt tekintette, amelyben a támogatási jogosultság december 31. előtt keletkezett. Nem jogos tehát az az értelmezés, amelyik az ügy folyamatban lét valamely eljárás-kezdeményező irat benyújtásához köti.

Ugyanerre az értelmezésre vezet, ha megnézzük, hogy milyen felhatalmazáson nyugszik a 127/2003. (XII. 17.) FVM rendelet kiadása. Az egyes agrártámogatási földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszteri rendeletek módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló rendelet preambuluma az agrárgazdaság fejlesztéséről szóló 1997. évi CXIV. törvény 10. § (2) bekezdésének b) pontját jelöli meg felhatalmazó szabályként. Általános jogalkotói aktusról van tehát szó. Általános jogértelmezési elv, hogy a speciális szabály érvénye lerontja az általános szabályét. De általában véve sem lenne helyénvaló teret engedni egy jogállamban a „sunnyogó" jogalkotásnak. A pályázatok befogadása visszautasíthatóságának ugyanis vannak feltételei (forráshiány, nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettség). Az ezt elrendelő miniszter tehát nem élhet korlátlanul ezzel az eszközzel. De arra sincsen módja, hogy más eszközzel, pl. a vonatkozó rendelet hatályon kívül helyezésével érje el a célját.

Összegezve: Az MVH akkor jár el a jogszabályoknak megfelelően, ha a 3/2003. (I. 24.) FVM rendeletnek megfelelő, 2004. január 30-ig benyújtott támogatási pályázatokat befogadja, és a kifizetésekhez szükséges igazolásokat kiadja.

Elnökségi ülés

A decemberi választások óta először ült össze február 13-án a Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa elnöksége. Az ülést Sáregresen, az Aranyponty Rt. rétmajori telepén rendezték. *Sztanó János* elnök először *dr. Orosz Sándor* igazgatót kérte fel, számoljon be az előző elnökségi ülés óta eltelt időszak eseményeiről. Erről azért nem írunk részletesen, mert a Halászati Lapokban pontosan nyomon követhető a Haltermosz elmúlt két hónapi érdekvédelmi tevékenysége.

Nagy vita alakult ki az április 30-áig tartó időszakra szóló tóparti ajánlati árairól. Sztanó János hangsúlyozta, hogy az idei áraknál mindenképpen figyelembe kell venni, hogy tavaly aszály sújtotta a halastavakat, drágult a takarmány és az energia is. Végül ajánlati árként élő pontynál az 550 forint/kg-ban állapodott meg az elnökség, s ehhez igazodóan a többi ajánlati halár a jól ismert 1,2-es, illetve 1,3-as szorzóval alakítandó.

Rövid kiegészítő javaslatok után egyhangúan fogadták el a Haltermosz 2004. évi munkatervét és elnökségi ülésterét. *(A dokumentumot lapunk 4–5. oldalán közöljük.)* Elfogadták a képviseleti rendet is, amely alatt a tisztségviselők feladat- és munkamegosztása értendő. Sztanó János bejelentette, hogy az elnökség bizottságokat (szám szerint ötöt) hoz létre: kereskedelmi, ökológiai, közgazdasági, marketing és állatjóléti. A bizottságok elkészítik munkatervüket, és már megkezdték munkájukat is.

h-n

„Földvár" Gumiipari Szövetkezet

7021 Dunaföldvár, Tilosi dűlő Postacím: 7021 Dunaföldvár, Pf. 57.
Telefon: 75/343-032, 343-811 Telefax: 75/343-857
E-mail: gumiip9@axelero.hu

Megbízható gumilábbelik. A halászoknak is fontos eszköz a gumicsizma, a melegbéléses gumicsizma, az általános rendeltetésű és munkavédelmi lábbelik. Kaphatók posztó- és házicipők, textil-felsőrészű tornacipők. Fekete és színes gumikeverék készítését vállaljuk.

Raktárunkból azonnali, gyors kiszolgálást biztosítunk.
Szállítást vállalunk postai utánvéttel is.

A Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa munkaterve és az elnökség ülésterve a 2004-ben

A Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa tisztújító közgyűlése az alapszabály módosításával megteremtette a szervezeti feltételét az ágazat egységes képviseletének. A megújult szervezet legfontosabb stratégiai céljait továbbra is a 2001. évi decemberi közgyűlésen elfogadott határozatban megfogalmazottak jelentik. Ez a dokumentum a 2002–2006. évek legfontosabb érdek-képviseleti feladatait – az alapszabályban megfogalmazott célok és feladatok érvényességének megerősítése mellett – a következők szerint határozta meg:

1. „Tovább kell növelni a halászat társadalmi presztízsét. E célt az ágazat egységesebb és összehangoltabb képviseletével lehet elérni. Ennek megteremtése a Szövetség tisztségviselőinek a feladata. Az egyes tagok e cél elérését leginkább azzal tudják szolgálni, ha saját eljárásaik (üzleti és társadalmi kapcsolataikban egyaránt) során tekintettel vannak arra, hogy lépéseik nem csupán önmagukat, hanem a halászság egészét érint(het)ik.

2. Az 1997. évben elfogadott halászatfejlesztési programban elhatározott termelésnövelés nem öncél. Értelmét az adja, ha ezáltal növekszik a tógazda, a halász jóléte. Éppen ezért:

– a pontytermelést csak a fizetőképes kereslet növekedése esetén szabad növelni;

– a pontytenyésztői munka során nagyobb hangsúlyt kell helyezni a termelői, gazdaságossági szempontokra;

– a ragadozó halak, az őshonos és más halfajok tenyésztésére, termelésére és kereskedelmére a korábbiaknál nagyobb figyelmet kell fordítani;

– a halfogyasztással, illetve a hal bármilyen más felhasználásával járó minden társadalmi igény (feldolgozás, horgászat, természetvédelem stb.) kielégítésében érvényesíteni kell a termelői érdekeket.

3. A halászatról és a horgászatról szóló 1997. évi XLI. törvény végrehajtása során olyan egységes jogalkalmazási gyakorlat kialakítását kell elősegíteni, ami erősíti és stabilizálja a Szövetség tagjainak jog- és érdekérvényesítő pozícióit. Törekedni kell arra, hogy a halászati igazgatásban dolgozók megismerjék törekvéseinket annak érdekében, hogy feladataik végrehajtása során a halászokat ne egyszerű ügyfélnek, hanem partnernak tekintsék.

A kép illusztráció FOTÓ: TURCZER GYÖRGY

4. A hal és a haltermékek az egészséges és kultúrált táplálkozás elengedhetetlen részét képezik. Az 1999-ben megkezdett halászati marketing kommunikációs program folytatásával, és új elemekkel való gazdagításával el lehet érni a hazai halfogyasztási szokások kedvező változását, a fogyasztás növelését. Meg kell célozni azt, hogy minden család asztalán hetente legalább egyszer szerepeljen halétel. (Holnap – halnap!) Szükséges a tagi, a szövetségi és más marketing célú pénzek koncentráltabb és koordinált felhasználása; a tagi, a szövetségi és egyéb szervezésű akciók és események összehangolása, egységesebb megjelenítése. (A hal éve)

5. A vizes élőhelyek fenntartása a gazdálkodó halászember olyan szolgáltatása az adott vidék, de az egész ország számára is, amit jelenleg nem fizet meg senki, hasznát ugyanakkor mindenki élvezheti. El kell érni e szolgáltatás tisztességes díjazását, aminek csak az állami költségvetés lehet a forrása, mert a hal fogyasztói árába eme össztársadalmi célú kiadások sikerrel nem építhetők be.

6. A jövedelmezőség legfontosabb garanciája a jó és stabil ár, de belátható ideig fontos marad a halászati tevékenység állami támogatása. Alapelv, hogy a halászati ágazat részesedhessen minden olyan forrásból, aminek célja a magyar agrárgazdaság vagy annak szereplőjének a támogatása. Ne lehessen olyan jogcím, ami alapján a halászt – pusztán azért, mert halász – ki lehessen zárni a támogatás igénybevételéből. Emellett fontos érvényesíteni a halászat sajátosságaiból eredő különleges igényeket (pl.: az egyre drágúló vízszolgáltatások költségeinek ellentételezése, vagy a minőségi haltermeléshez szükséges tenyészanyag előállításának többletköltségei).

7. Az Európai Unióhoz való csatlakozás elérhető közelségbe került. A csatlakozás következményeit, az új követelményeket és kihívásokat gyorsított ütemben kell megismertetni a tagsággal.

8. A Szövetség, mint a magyar halászat képviselője stabil nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik (Szövetkezetek Nemzetközi Szövetsége, FEAP). E kapcsolatokat továbbra is ápolni szükséges.

9. Veszélybe került a halászati szakember utánpótlás képzése. Minden lehetséges esz-

közzel támogatni kell a tatai intézményben folyó képzés fenntartását. A szövetségi munkában a korábbiaknál is nagyobb gondot kell fordítani az emberi aspektusokra (továbbképzések; a nyugdíjasok, a tagok és a tagszervezeti alkalmazottak családtagjai találkozási lehetőségeinek biztosítása).

10. A Szövetség és a Halászati Terméktanács egyidejű és párhuzamos fenntartása és működtetése számtalan vita és félreértés forrása a tagság körében. Meg kell vizsgálni, hogy az ágazat sokoldalú érdekérvényesítése szempontjából szükség van-e két szervezetre? A kérdést mielőbb és félreérthetetlenül le kell zárni annak érdekében, hogy e vita létezése ne veszélyeztesse a tagság hatékony érdekvédelmét.

A tagozatok a tagság egyes csoportjainak régiók vagy más szempontok szerint szerveződő közösségei. Jelenleg négy regionális tagozat, a pontytenyésztő, a „ragadozó" valamint az országos horgászjegyhez vízterületet biztosítók tagozata működik.

11. Az előző ciklusban megteremtett új érdek-képviseleti eszközöket (Internet, Halászati Lapok) a tagság körében is indokolt népszerűsíteni, mert kihasználtságuk jelenleg nem megfelelő.

12. Az ügyintéző szervezet takarékos gazdálkodásának folytatása mellett – a bevételek növelése céljából – új gazdasági tevékenységek felvétele is szükséges. A Szövetség székházának sorsát mielőbb rendezni kell!"

A megfogalmazott feladatsor néhány elemét persze ma már másként írnánk le. Van olyan is (Szövetség és Terméktanács egyesítése), ami már teljesült. Ez azonban a feladatok lényegét és aktualitását nem kérdőjelezi meg.

Az egyes feladatok végrehajtásának megszervezése az elnökség hatáskörébe tartozik, amely döntést az éves munkatervek testesítenek meg. A 2004. évben kiemelt figyelmet érdemel:

a) az Európai Unióhoz való csatlakozás halászatot érintő valamennyi vonatkozása;

b) a magyar édesvízi halak és haltermékek piacának védelme, a termékek, a minőség és az árak biztonságának megteremtése és erősítése;

c) a halászat természetvédelmi és vízügyi vonatkozásaiban (védett és nem védett halfogyasztó állatok kártételei, ökológiai víz, aszálystratégia stb.) korábban megkezdett lépések határozott folytatása;

d) a hazai előállítású édesvízi halak és haltermékek fogyasztásának növelését célzó marketing kommunikációs program folytatása;

e) a tagok jobb informálásán alapuló és személyes közreműködésüket jobban igénylő képviseleti munka kereteinek és feltételeinek a kialakítása.

Természetesen a testületek, tisztségviselők és alkalmazottak számára a 2004. évben is munkát jelentenek az alapszabályból, a szokásjogból, vagy a megelőző években folyt tevékenységből következő, évente visszatérő vagy folyamatos feladatok (éves jelentés, mérlegkészítés, költségvetés, országos halfőző verseny, továbbképzések, szakmai tanácskozások, kiállítások, nemzetközi kapcsolatok stb.) teljesítése.

Alapszabályunk értelmében a Szövetség legfőbb szerve a tagok összességéből álló közgyűlés, amit évenként legalább kétszer kell összehívni. Jelenleg nem látszik ok több közgyűlés tartására, ezért a 2004. évben (is) csak két ilyen rendezvénnyel kell számolni.

A közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozó, évente visszatérő jelleggel napirendre tűzendő kérdések esetében az előkészítést úgy kell ütemezni, hogy a folyó évi

a) első közgyűlés a megelőző évi mérleget és a megelőző évi költségvetés teljesítéséről szóló beszámolót, valamint az elnökség éves beszámolóját is tartalmazó „jelentés"-t a szövetség és tagjai működésének megelőző évi eredményeiről;

b) utolsó közgyűlés a következő évi költségvetést és a tagdíj (fenntartási hozzájárulás) következő évi mértékét megtárgyalhassa, és döntést hozhasson róluk.

Mindezek alapján a közgyűlések várható időpontjai és tárgysorozatuk a következő lehet:

a) a 2004. évi május hó 21. napján:

1.) Jelentés a Szövetség és tagjai működésének 2003. évi eredményeiről.

2.) A Szövetség 2003. évi költségvetésének teljesítéséről szóló beszámoló és a 2003. évi mérleg elfogadása.

b) a 2004. évi december hó 10. napján:

1.) A 2005. évi költségvetés és a tagdíj (fenntartási hozzájárulás) 2005. évi mértékének megállapítása.

2.) Tájékoztatás az ágazat és az érdekképviselet 2005. évi lehetőségeiről.

3.) A „Magyar Halászatért" emlékérmek átadása.

A tagozatok a tagság egyes csoportjainak régiók vagy más szempontok szerint szerveződő közösségei. Jelenleg négy regionális tagozat, a pontytenyésztő, a „ragadozó" valamint az országos horgászjegyhez vízterületet biztosítók tagozata működik. A tagozat ügyeiben a taggyűlés dönt, amelyet szükség szerint kell összehívni. Indokoltnak tűnik, hogy a tagozatok vezetői konkrét döntéshozatali kényszer hiányában is többször szervezzenek – akár kötetlen formában is – tagozati összejöveteleket, mert a tagság igényli ezt, s e fórumok jó alkalmat teremtenek a tapasztalatok és más információk kicserélésére. A dinnyési agronómusi értekezlet várható időpontja: 2004. október 8.

Az alapszabály szerint az elnökség szükség szerint, de évente legalább négyszer ülésezik. Indokoltnak tűnik az alapszabály szerint kötelező négy ülés mellett legalább még egy ülés tervezése. Az öt elnökségi ülés várható időpontja és napirendje (elnökségi ülésterv):

1.) 2004. február 13., Rétimajor

– A 2004. évi április hó 30. napjáig tartó időszak tóparti ajánlati árai.

– A Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa 2004. évi munkaterve és elnökségi ülésterve.

– A Szövetség képviseleti rendje, a tisztségviselők feladat- és munkamegosztása, elnökségi bizottságok létrehozása.

2.) 2004. április 8., Jászkisér

– Előzetes állásfoglalás a Szövetség és tagjai működésének 2003. évi eredményeiről szóló jelentés összeállításához (a fehér könyv első olvasatú tárgyalása).

– Az elnökségi bizottságok munka- és programtervei.

3.) 2004. május 13., Ócsárd

– A közgyűlés összehívása; az elnökségi álláspont kialakítása a közgyűlés napirendjére javasolt ügyekben [1.) Jelentés a Szövetség és tagjai működésének 2003. évi eredményeiről.; 2.) A Szövetség 2003. évi költségvetésének teljesítéséről szóló beszámoló és a 2003. évi mérleg elfogadása.].

– A 2004. évi augusztus hó 31. napjáig tartó időszak tóparti ajánlati árai.

4.) 2004. augusztus 28., Tata

– Tájékoztató a XXX. Országos Halfőző Verseny előkészítéséről.

– A halászati marketing kommunikációs program tapasztalatainak értékelése.

– Őszi tóparti ajánlati árak.

Az üléseken az igazgató a tárgysorozat elején beszámol a megelőző ülés óta eltelt időszak fontosabb eseményeiről, eredményeiről; a határozatok végrehajtása érdekében valamint az egyéb okból tett fontosabb intézkedésekről.

5.) 2004. november 25., Budapest

– A közgyűlés összehívása; az elnökségi álláspont kialakítása a közgyűlés napirendjére javasolt ügyekben [A 2005. évi költségvetés és a tagdíj (fenntartási hozzájárulás) 2005. évi mértékének megállapítása.].

– Döntés a „Magyar Halászatért" emlékérem adományozásáról.

– Téli tóparti ajánlati árak.

– A munkaterv és az elnökség 2005. évi üléstervének meghatározása.

Az üléseken az igazgató a tárgysorozat elején beszámol a megelőző ülés óta eltelt időszak fontosabb eseményeiről, eredményeiről; a határozatok végrehajtása érdekében valamint az egyéb okból tett fontosabb intézkedésekről. Természetesen mind az ülések végleges napirendje, mind azok ideje és helyszíne – az aktuális igények és szempontok szerint, valamint a vonatkozó előírások megtartásával – változhat.

Kérem, hogy az elnökség a fogadja el a 2004. évi munkatervet és saját üléstervét.

Dr. Orosz Sándor
igazgató

A csatlakozás következményei

Nincs ember, aki ne tenné fel a kérdést önmagának, esetleg barátainak: mi lesz velem május elseje után? Ezzel a mondattal nyitotta meg dr. Orosz Sándor, a Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa igazgatója a múlt héten, a gödöllői Szent István Egyetem Halászati tanszékén januárban tartott konferenciát, amelyet az Európai Unióhoz történő csatlakozás jegyében rendeztek. „A magyar halászat támogatása az EU-hoz való csatlakozás után" címmel dr. Pintér Károly, az FVM vadászati és halászati főosztályának vezetője tartott egy érdekes és tartalmas előadást, majd Gábor János főtanácsos, Pintér Károly munkatársa szólt a támogatásokról. A konferencia végén kérdésekre adtak választ.

Benn vagyunk az Európai Unióban, kezdte mondandóját *Pintér Károly*, s ez a magyar halászság szempontjából igen sok előnyt jelent: nem csupán a dinamikus fejlesztésre nyílik meg a lehetőség, hanem részévé válunk egy óriási, mondhatni a világ egyik legnagyobb halpiacává. Az Európai Unió hatalmas halászattal rendelkezik, s a bővüléssel még tovább erősödik a kontinens piaci helyzete, haltermelése. Kína és Peru után az Európai Unió a harmadik halászati nagyhatalom a világon, s ez a pozíciója a tíz új tagállammal tovább stabilizálódik.

Azért beszélhetünk az egész unió halászatáról, mert ez a tevékenység sokkal szigorúbb és koncentráltabb szabályozás alatt áll, mint a mezőgazdaság, jelentette ki Pintér Károly. Elsősorban a tengeri halászat miatt, hiszen a tengeri halkészlet megújuló erőforrás, amellyel az utóbbi évtizedben egyre több a probléma. A tengeri halászatra, tagállamokra kiterjedő szabályozás és rendelkezés folyik az EU-ban, mégpedig a Közös Halászati Politika megfogalmazásával, elfogadásával. Egy hatalmas gazdasági szektor sajátos és egységes szabályozást követel, ezt ismerték fel az akkor még Közös Piacként működő gazdasági tömörülésben, s ennek következtében a '70-es években levált a halászat a Közös Agrárpolitikáról, létrehozták a Halászati Főigazgatóságot. A halkereskedelem szabályozásáról szóló rendelet – ez a többször is módosított, s ma 104/2000 számon élő EU rendelet – már a közös halászati politika kialakítását jelezte.

Azért beszélhetünk az egész unió halászatáról, mert ez a tevékenység sokkal szigorúbb és koncentráltabb szabályozás alatt áll, mint a mezőgazdaság, jelentette ki Pintér Károly.

Néhány számadatot is érdemes az EU haltermeléséről elmondani. Az összes halzsákmány éves szinten csaknem 8 millió tonna – évek óta 7,8 millió tonna körül mozog ez a szám – ami igen komoly mennyiség. S bár a tengeri halászat súlya csökken, miután a halállomány vészesen fogy, a termelés szintje alig változik, mivel az akvakultúrában termelt hal mennyisége folyamatosan növekszik. Négy országban meghatározó a halászati tevékenység, így Dániában, Spanyolországban, az Egyesült Királyságban és Finnországban. Az EU halászflottájának száma 100 ezer halászhajóra tehető, ami döbbenetesen magas szám. Az akvakultúrás termelés mennyiségi szintje 17 százalék, ám az értéke 27 százalékot tesz ki. A világ haltermeléséből csupán három százalékkal részesül az EU, ám több halfajban is vezető szerepet tölt be, mint például a piszträng, a tengeri keszeg, vagy a rombusz hal termelésben.

Ami a csatlakozó országokat illeti, Pintér Károly elmondta: Magyarország az első öt ország közé tartozik a haltermelésben. Hazánk a pontytermelésben érintett leginkább, mivel az EU-ban legnépszerűbb halfaj, a piszträng termelésében nem játszunk meghatározó szerepet. A pontytermelésben a csehek, a lengyelek jelentik a legnagyobb konkurenciát, de miután az Európai Unióban a pontytermelés nem jelentős (jelenleg összesen 18 ezer tonna), a csatlakozó országokkal ez a terület is felfejlődik, hiszen a csehek és a lengyelek éves termelése meghaladja az EU összes pontytermelését, míg hazánké megegyezik azzal.

A Közös Halászati Politika négy alapelvet kíván megvalósítani: az erőforrások védelmét, a diszkrimináció mentes hozzáférést az erőforrásokhoz, a tisztességes életszínvonalat a halászattal foglalkozóknak, s nem utolsó sorban stabil, megfizethető árak biztosítása a fogyasztóknak. A szabályozás eszközrendszere rendeleteken nyugszik, s mintegy 300 rendelet él az EU-ban a halászati tevékenység szabályozására. Ezeket a szabályokat május elseje után Magyarországon is alkalmazni kell, bár miután nem rendelkezünk tengerrel, ezért csak az akvakultúrás termelésben vagyunk érintettek. A szabályozás három szférára irányul: az erőforrások és az élőhelyek védelmére, magára a halászati tevékenységre és a kereskedelemre. Nem része a halászati politikának a környezetvédelmi, az állat-egészségügyi, az élelmiszer-biztonsági szabályozás, de az általános szabályozást a halászoknak is figyelembe kell venniük. Az akvakultúrás halászati tevékenység szabályozása többnyire nemzeti jogkörbe tartozik, s néhány támogatáspolitikai szabály vonatkozik az édesvízi haltermelésre. Ami fontos szempont, hogy az egyes szférák szabályozása viszonylag bonyolult és tagországok között nagy vitát kiváltó tevékenység. Az erőforrások és élőhelyek védelme érdekében például kíméleti területeket, tilalmi időszakokat, méretkorlátozásokat vezetnek be, és országokra és fajokra lebontott kvóta szerint fogható ki a tengerből a zsákmány. A halászati tevékenységnél a kapacitások szűkítését kívánja az EU elérni, míg a kereskedelemben a belső és a külső kereskedelmet is szabályozzák. Az import egyébként igen nagy az EU-ban (a világ legnagyobb halimportőre), hiszen az önellátási szint 53 százalék. Az éves halimport értéke eléri a 29 milliárd eurót. Ez a helyzet a bővítés után sem változik, hiszen az import a tengeri halfajokat teszik ki. Érdemes megemlíteni, hogy az EU-ban az átlagos halfogyasztás egy főre vetítve éves szinten 23,4 kilogramm, ami több mint 7 kilogrammal haladja meg a világ 16 kilogrammos átlagát.

Hazánk a halfogyasztás terén nem éllovas, ugyanakkor látni kell, hogy az Európai Uniótól lehívható támogatások nagy része kötődik a halfogyasztás növelését célzó fejlesztésekhez, marketing tevékenységhez.

Hazánk a halfogyasztás terén nem éllovas, ugyanakkor látni kell, hogy az Európai Uniótól lehívható támogatások nagy része kötődik a halfogyasztás növelését célzó fejlesztésekhez, marketing tevékenységhez. Gábor János elmondta, hogy az EU támogatás két alapon nyugszik: a kohéziós és a strukturális alapokon. A kohéziós alapokból a halászat nem részesülhet, hiszen a strukturális alapokban található az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap, valamint a Halászati Orientációs Pénzügyi Eszköz, a HOPE. Az előbbiből az Agrár és Vidékfejlesztési Operatív Programon keresztül igényelhetnek majd a csatlakozás után a magyar halászok, s az AVOP része a HOPE is. A HOPE keretében 2006-ig összesen 1,5 milliárd forint támogatási lehetőség vehető igénybe, amelyből 1,1 milliárd forintot az EU, 300 millió forintot a magyar állam biztosít. Ehhez további 1,5 milliárd forint magántőkére is szükség van, így az elkövetkezendő szűk három évben mintegy 3 milliárd forint fejlesztési lehetőség áll rendelkezésre a magyar halászoknak.

H. Gy.

Új tagozat alakult

2004. február 2-án Szajolban megalakult „Az országos horgászjegyhez vízterületet biztosítók" tagozata. A tagozat a Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa néhány tagjának kezdeményezésére jött létre azzal a nem titkolt szándékkal, hogy meghatározza és koordinálja az országos horgászjegy kiadásával kapcsolatos szövetségi lépéseket.

Az alakuló ülésre meghívást kaptak mindazok, akik a Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa (Haltermosz) tagjai, és természetes vízi területeikkel szerepelnek a MOHOSZ – Balatoni Halászati RT., és a Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa által közösen kiadott országos területi jegy mellékletében.

A levezető elnök, *dr. Orosz Sándor* ismertette a tagozatalakítás feltételeit, majd azt követően a jelenlévő 9 szervezet – Baja-Hal Kft., Balatoni Halászati Rt., Győri Előre Htsz., Körösi Halász Szövetkezet, Közép-Dunai Halászati Kft., Óbuda Szövetkezet, Petőfi Halászati Szövetkezet, Szabolcsi Halászati Kft., Szolnoki Halász Kft. – képviselőjének egyetértésével és szándéknyilatkozatának benyújtásával megalakult a „Az országos horgászjegyhez vízterületet biztosítók" tagozata.

A Tagozathoz további 3 szervezet – Tisza Halászati Szövetkezet, Délborsodi Agrár Kft., Tolnai Halértékesítő és Kisállattenyésztő Szövetkezet – szándéknyilatkozatának beküldésével csatlakozott.

Ezt követően a jelenlévők dr. Csoma Antal javaslata alapján elfogadták azt az álláspontot, miszerint az országos horgászjeggyel nem rendelkező Haltermosz tagok is bekapcsolódhatnak a tagozatba. Ilyen igény felmerülése esetén a tagozat taggyűlése dönt a felvételről.

A döntésnek megfelelően már az alakulás napján a tagok sorába lépett a Bocskai Halászati Szövetkezet is, így összesen 13-ra nőtt az újonnan megalakult tagozat létszáma.

A Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa alapszabálya értelmében a nem regionális tagozat 1 fő képviselőt delegálhat az Elnökségbe, amennyiben létszáma eléri a legkisebb létszámú regionális tagozat tagjainak számát, vagy az adott tagozati szempont szerinti valamennyi szövetségi tagot tömöríti. „Az országos horgászjegyhez vízterületet biztosítók" tagozata titkos szavazással Szilágyi Istvánt, a Közép-Dunai Halászati Kft., (Ercsi) ügyvezető igazgatóját választotta a tagozat vezetőjének, illetve delegálta az elnökségi tagok közé.

A tagozat, megalakulását követően, az országos horgászjegy kiadásával kapcsolatos témákról tárgyalt. Több kérdés is felmerült a tagozat munkájával kapcsolatosan. Így például:

– pénzügyi kérdések: az országos horgászjegyből származó bevétel meghatározott hányadának felosztása,

– halasítással kapcsolatos feladatok, elképzelések,

– rendezvények szervezése, szakmai tapasztalatcserék.

A fentiek alapján a tagozat a jelenlévők egyetértésével elhatározta hogy a távlati (2005-ben esedékes feladatokat 2004. június 30-áig készíti elő, a sürgető kérdésekben szükség szerint tart összejöveteleket, a következőt március első felére tervezi.

K. G.

Halbolt feldolgozóval

Andó János harcsapörköltje – mondhatni – országos hírű, hiszen több országos halfőző versenyen nyert aranyérmet ezzel az étellel. A tavalyi, XXIX. Országos Halfőző Versenyen, Hortobágyon viszont a Duna-menti halászléje diadalmaskodott, ami jelzi, hogy Andó János mestere a halételek főzésének. A Baján élő nyugdíjas szakácsmester azonban nem csupán a főztjével vívta ki az elismerést: halas boltját az európai szabványoknak megfelelően építette meg. Ma már kulturált körülmények között szolgálja ki a stabil vendégkörét.

Baján nagy kultusza van a halnak, a halételeknek, s az igény is nagy a megtisztított halak iránt. Az emberek többsége kis, panellakásban él, így a konyhákban nincs igazán mód és lehetőség a halpucoláshoz. Ez is ösztönözte Andó Jánost arra, hogy a halas boltját halfeldolgozóval kiegészítve építse meg. A feldolgozás persze nem nagyüzemi: itt megtisztítják, ha kell, szeletelik és megsózzák a pontyot, a harcsát, a csukát, a süllőt. Rozsdamentes acélaszaltól a legmodernebb késfertőtlenítőik, automata, lábbal kapcsolható csaptelepek teszik higiénikussá a feldolgozás. A nagy forgalom leginkább hétvégeken jelentkezik, no meg a bajai népünnepélyen, és karácsony, meg húsvét tájékán. A „sátoros" ünnepeken az is főz halételt, aki hétköznapokon nem.

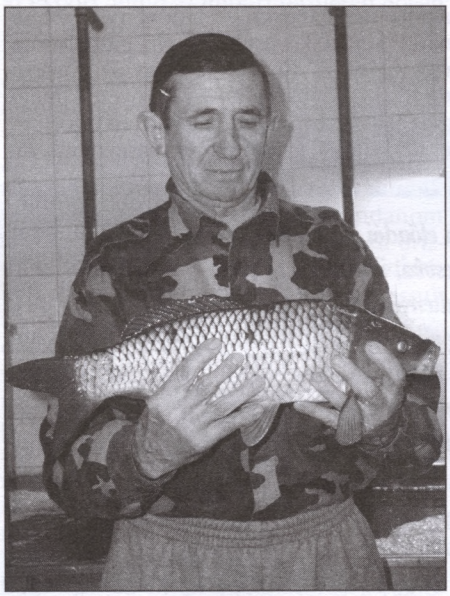

A tulajdonos és áruja

FOTÓ: VINICZAI SÁNDOR

Még az olyan halas városban is, mint Baján, szezonális a halfogyasztás. Igaz, itt az országos átlagnál jóval több hal fogy, de az olyan kiskereskedők, mint Andó János is, bizony megérzik a nagy áruházláncok közelségét. Ezek a kereskedelmi multik jóval alacsonyabb áron adják a pontyot, mint amennyit az ér, s ez a kiskereskedelem forgalmát is visszaveti. Az alacsony árakkal Andó János sem tudja felvenni a versenyt, így annyival tud többet nyújtani a vevőkörnek, hogy megtisztítva, s a pontyon kívül más halfajjal kínálja termékét. A kereskedő egyébként nem termeli halat, hanem jó helyekről veszi. A jó hely annyit jelent, hogy a hal jó ízű, nem zsíros, jó talajon nevelik őket.

A hallal való kereskedést 13 éve kezdte Andó János. Akkoriban kellett kezdeni valamit a család megélhetése érdekében, hiszen menyét akkor menesztették a ruhaüzemből. Két unoka éhes száját kellett „betömni", s miután a nagyobbik fia határőrként keveset keresett, eszébe jutott a halkereskedés. A hallal egyébként gyermekkora óta foglalkozik, horgásznak, halásznak tartja magát, s ezt a szenvedélyét a tulajdonában lévő 10 hektáros élő vízen éli ki. A becsületes foglalkozása 30 éven keresztül, a nyugdíjaztatásáig benzinkútkezelő volt. Ami pedig a halfőzést illeti, kilenc éves korában, egy uszályon volt kénytelen megfőzni az első halászlét, a kormányos ugyanis elaludt, a halászlére viszont vártak a vendégek. Azóta több mint öt évtized telt el, s a halfőző tudomány csak gazdagodott…

H. Gy.

Európai tanácskozás Budapesten

Édesvízi halászat és haltenyésztés címmel rendezte meg a Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa az Európai Haltermelők Szövetsége (FEAP) által támogatott, úgynevezett PROFET program budapesti konferenciáját. Ebből az alkalomból Budapestre hívták Európa haltermelőit és halászati szakembereit, akik 15 országból érkeztek. A csaknem száz résztvevő (39 külföldi, 54 magyar) az európai akvakultúra helyzetéről, a tudomány és a termelés kapcsolatáról, a termelők képzéséről, az európai szakmai kapcsolatok bővítéséről cserélt gondolatot. Szó volt a kis- és középvállalkozások számára elérhető K+F pályázatokról, miként az Európai Halászati Stratégiáról is.

Történelmi pillanatnak nevezte dr. Pintér Károly, az FVM vadgazdálkodási és halászati főosztályának helyettes vezetője a konferencia megnyitását, mivel először tanácskozott Budapesten a FEAP. A PROFET program célja az, hogy a termelők szakmai véleményét is megismerje az EU. Ennek érdekében 18 hónap alatt hat helyszínen – Budapest a negyedik helyszín volt – rendeztek tanácskozást, elsősorban az európai akvakultúra stratégiájának kidolgozása érdekében. A budapesti tanácskozáson felmérték és összegezték azokat a termelői igényeket, amelyek a jövőben az édesvízi haltenyésztés kutatás-fejlesztési irányait határozhatják meg.

A konferencia előadói elsősorban az édesvízi, illetve tógazdasági haltenyésztés nemzetközileg elismert szakemberei voltak, akik egyben egy-egy országot, területet is képviseltek. *Courtney Hugh*, a FEAP főtitkára magáról a PROFET programról, s az európai szövetség munkájáról szólt. A FEAP-nak 31 szövetségi, érdek-képviseleti tagja van – köztük a magyar Haltermosz – amely szervezetek 21 országot képviselnek. A halászat az egyik legfontosabb ágazata az Európai Uniónak, hiszen éves szinten 81 milliárd euró termelési értékről van szó. Ez az érték a bővüléssel tovább növekszik, hiszen a tíz csatlakozó ország legtöbbjében fejlett akvakultúra létezik.

A konferencia előadói elsősorban az édesvízi, illetve tógazdasági haltenyésztés nemzetközileg elismert szakemberei voltak, akik egyben egy-egy országot, területet is képviseltek.

Igaz ugyan, hogy az EU-ban elsősorban a tengeri halászat képviseli a nagyobb hányadot, de miután a tengeri természetes kincs, vagyis halállomány vészesen csökken, egyre nagyobb szerep jut az édesvízi haltenyésztésnek. Nem véletlen, hogy tudományos tanácskozások egész sorát rendezik Európa-szerte, mivel az új Közös Halászati Politikában az akvakultúra szerepe is nő. Az EU-ban több mint 300 jogszabály foglalkozik elsősorban a tengeri halászattal, jogos az igény, hogy számuk csökkenjen, s a szabályozás egyszerűsödjön.

Ami az elfogadás előtt álló Európai Halászati Stratégiát illeti, *dr. Constantin Vamvakas*, az Európai Bizottság Halászati Főigazgatóságának igazgatója elmondta, hogy három fő pillérre építették fel. Az első fontos szempont a szociális kérdések megválaszolása. Eszerint olyan halászat kialakítását kell támogatni, amelynek révén a kis közösségekben élő halászok hosszú távon megtarthatják munkahelyeiket, s amelynek köszönhetően kellő jövedelmezőséget biztosítanak a számukra. Ugyancsak fontos az ágazat versenyképességének fenntartása, amely csakis a piaci, fogyasztói igények maximális kielégítésével valósítható meg, mégpedig mindenki számára megfelelő árszínvonalon. A harmadik meghatározó szempont pedig nem más, mint a környezetkímélő gazdálkodás megvalósítása. Köztudott, hogy az európai mezőgazdaságban a táj- és környezetkímélő gazdálkodás kap minden területen prioritást és támogatást, s nem lesz ez másként a halászatban sem.

A legnagyobb problémát természetesen a lassú fejlődés okozza. Az Európai Bizottság éppen ezért helyez nagy hangsúlyt a kutatás és a technológiai fejlesztésre, annak támogatására. Ugyancsak ide sorolandó a környezetvédelem, a genetika kérdéskör. Mindehhez azonban egyre több pénz szükséges, ezért is növelik meg a kutatási területre szánt keretösszeget 10 százalékkal.

Arról is szó volt, hogy a halászati tevékenység önfenntartó, amelyben magas szellemi és technológiai fejlesztési potenciál rejlik. Az édesvízi haltenyésztésnek igen régi múltja van Európában, hiszen napjainkban több mint 300 ezer hektár halastó felületet tartanak nyilván. A volt Szovjetunió tagállamaiban több mint félmillió hektár ez a terület. Az újonnan csatlakozó országok többségében a pontytermelés áll a haltermelés középpontjában. Ennek a halfajnak nagy jövőt jósolnak a szakemberek, bár elsősorban feldolgozott formában (a szálka miatt) kelendő a nyugat-európai piacon. A magyar haltermelőknek nagy előnyt jelent, hogy egy nagy piac részesévé válunk a május elsejei belépéssel. Bár az is igaz, hogy rendkívül erős a verseny éppen a pontypiacon, hiszen a belépő országok közül Csehország és Lengyelország, továbbá a belépésre aspiráló Horvátország igen erős a ponttermelésben. Elsősorban a minőségi és árversenyben kell jobbat nyújtani ahhoz, hogy megerősítsük a külpiaci pozícióinkat. A magyar halászoknak a csatlakozás inkább előnyökkel, mint hátrányokkal jár, amennyiben a rendelkezésre álló pénzügyi alapokból elnyerhetik a támogatásokat.

A magyar haltermelőknek nagy előnyt jelent, hogy egy nagy piac részesévé válunk a május elsejei belépéssel.

Pintér Károly előadásában felvetette, hogy Európa-szerte egységesen kellene értelmezni az édes-, vagy belvízi haltermelést. Véleménye szerint megkülönböztethető a kereskedelmi célú halászat a rekreációs célú halászattól, s az akvakultúra fogalomkörét is pontosítani szükséges. A kereskedelmi célú halászatról folyik a legkevesebb vita, hiszen e fogalmak egyértelműek. A rekreációs célú halászat alatt tulajdonképpen a horgászat értendő. Az a horgászat, amely Magyarországon már horgászturizmussá fejlődött. Köszönhetően néhány halász-vállalkozónak – példaként a Jászkiséri Halas Kft., az Aranyponty Rt., avagy az ócsárdi H&H Carpio Kft. említhető –, akik a haltermelés mellett a kulturált horgászati lehetőségeket is megteremtették a tavaikon. Európában 20–25 millió horgászt tartanak nyilván, amely éves szinten több mint félmilliárd horgászati alkalmat jelent. Ezt az igényt pedig mind magasabb szinten kell kiszolgálni.

H. Gy.

Figyelem!

Megjelent a Magyar Közlöny február 16-ai számában a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium 2/2004. (II. 16.) KvVM rendelet, amely – a szövetség eredményes „harcának" köszönhetően – a vízkészletjárulék kiszámításáról szóló 43/1999. (XII. 26.) KHVM rendelet módosításáról szóló 12/2003. (VII. 30.) KvVM rendeletet módosítja. E szerint a vkj kiszámítását az országosan aszályos időszaknak minősített naptól, azaz április 15-étől kell g nullás szorzóval elkészíteni.